

Declaracia vaś o xakaja/drepturja

DINI JEKHE MANUSESQE K-O PANDAIMOS PUCHLĂRIPNASQO TIKNO/I/ MAJ BUT SAR 16 BERŚ, ASTARDO KHETANES JEKHE BARIENÇA SAVO KERDĂ JEKHI INFRAKCIA VAŚ O ARTOKOLO 706-73 KATAR O CODO LA PROCEDURAO PENALO

Le informacie maj tele si tuqe dine ande jekh śib kai te xatăres/halăves la.

Tire dades/daja va pendjola pen lenghe sea kadala informacia numaj kana te avelo pendo lesqe si te kerel tuqe nasul vaj/sau te kerel nasul la anketaqi, atunc ċi va avela lanqe pendo.

Śaj te inkeres tuqa kado documento ģi kana teleares pandaimaθar.

Te ģanes ke san ūto/i ando pandaimos puchlăripnasqo anda kodoia ke si jekh vaj maj but aśa/motivură te pakial-pe ke aģutisardjan varikon kaj siles maj but sar 18 berś vaj kerdian leċa jekh vaj/sau maj but pangle la kriminalitatăqi vaj/sau la delinkvenca save śaj te angheren tut ando pandaimos.

Daśtis te ģanes i kvalifikacia, i data thaj o than kaj patăl pes ke kerdian i infrakcia savesqe akuzonen tut thaj sosθar sas ūtino ando pandaimos.

Va avesa puċlo pal kadala bută save akuzonen tut andi vremeia kana va beśesa kate. O pandaimos śaj te inkerel 24 ċeasură.

Pala kadala vremeia/vaxt, o Prokurori la Republikaqo (vaj/sau o krisărno la investigaciaqo vaj o krisărno le ternenqe) daśtin te keren tut te beśes maj dur 24 ċeasură. Kašte kerel kadea, o krisărno trebul te dikel tut, śaj te dikel tut vi po interneto.

Eksċeptionalo, kana trebul pande i anketa vaj kašte roden probe, kadi peroada/vaxt 24 ċeasurenqe śaj te avel lungărdo duj var katar o prokurori la Republikaqo vaj/sau o krisărno la investigaciaqo.

Kana agorel-pes/terminil-pe o phandaimos, o Prokurori la Republikaqo vaj/sau o krisărno la investigaciaqo śaj te mekel tut te ģas avri vaj/sau śaj te śios tut te ģias angle o Krisărno. Te trebul te ģias angle o Krisărno, va avesa angherdo angla lesθe ande kodo ghies. Te avel thana kai te śiol tut hai te na beślian mai but sar 72 ċeasuă ģi atunc, va daśtina te aģukeres vi o ghies kai avel, tha maksimum 20 ċeasuriă paloa pandaimos le puchlăripnasqo. Te beśelas mai but sar 72 ċeasură ando pandaimos, avela te avel angherdo angle o Krisărno butsiĝo paloa pandaimos puchlăripnasqo.

Te ģianes ke si tut o drepto/xakaj/pravo te :

Penes jekhe manusesqe ke san pandado

Tire dades/daja sau tiro tutoro vaj o manuś ile o serviċo sevesqe lel sama pa tute, va avela lenqe pendo musaj ke tu san akana ando pandaimos puchlăripnasqo thaj va avela lenqe pendo vi i kvalifikacia, i data thaj o than kaj patăl pes ke kerdian i infrakcia savesqe akuzonen tut.

Śaj te manghes varekon te akarel jekh manuś saveia beśes, sau tiro dad ile tiri dei, vaj jekh pral ile jekh pei vaj tiro tutoro ile pravarno kašte daśtis te penes-lesqe ke san pandado.

Le śingale daśtin te penen vi le manusesqe savesqe keres buki ke san pandado.

Te na avel Francezo, daśtis te penes le śingalenqe te akaren le autoritată k-i konsolato le themesqi kotar san.

Normalo, kadala bută avela te aven kerde ando maksimo 3 ċeasură kaθar o momento so manghes len numaj kana naśtil pe, śaj vi maj palal.

O Prokurori la Republikaqo (o krisărno la investigaciaqo vaj o krisărno le ternenqe) daśtin te na den tuqe kadala drepturi/xakaja/pravo, anda kodoia ke trebul te avel konservime le dovezi sau te na avel mudardo, pandado vaj mardo varekon. Thajsar, von trebul te informisaren tiro dad/tiri dej 12 ċeasură pala so san arestome, thaj 24 ċeasură te daśtil tiro pandaimos te avel lungărdo.

Te avel lungărdo o timpo/vaxt kana beśes ando pandaimos 48 ċeasurenqa, o krisărno tar la libertateaqo thaj le pandaimasqo (vaj

o krisărno la investigaciaqo) daştin vi atinç te na muken tut te des дума tira familiaça anda kodoia ke sine sea kodola motivură.

Te des дума/vakăres jekhe manuşeça

Daştis te manghes te des дума varekaça lilorença xramosaripe, le telefoñoça vaj te avel varikon kate te des дума/vakăres leça.

O síngalo şaj te na mekel tut te des дума jeka persoanaqe kana nailo compatibilo le motivença anda save san pandado. Vo va alosarela kana, sar thaj sode vremia şaj te vakăres. Te şianes ke çí daştis te des дума maj but sar 30 minutea thaj o síngalo trebun te aşunel tut kana vakăres.

Te beşens ando pandaimos maj but sar 48 céasură, atunç o síngalo trebun te mekel tut te des дума le autoritatença k-i konsulato le themesqi kotar san.

Te dikel tut jekh doktoro

Şaj te manghes te dikel tut jekh doktoro kana areses le síngalenghe thaj vi kana beşes maj but sar 24 céasură te kames. Te beşes maj bur sar 48 céasură, atunç o doktoro va avela musaj te dikel tut thaj o síngalo trebun te penel tuqe ke daştis te manghes jekh doktoro te avel te dikel tut. Tha vi tiro dad/tiri daj vaj tiro tutoro ile pravarno sau o serviço sevesqe lel sama pa tute daştin te manghen anda tute te avel o doktoro te dikel tut.

Vi tiro avokato daştin te manghel te avel o doktoro anda tute kaşte dikel/eksaminil tut.

Te keres declaracia tu korkoro, te penes so puşel tut vaj te na des дума khanç

Maj anglal trebun musaj te penes kon san, tha pala kodoia si tut drepto/xakaj/pravo te:

- keres deklaracia korkoro,
- penes pale kana puşel tut,
- vaj te na vakăres/penes khanç.

Te avel tuça tiro reprezentanto legalo (dad/dej)

Kana o síngalo pakial ke trebun, vo daştin te mekel tire reprezentanos legalo (o dad, i dej vaj o tutoro) te beşel tuça kana le síngale sion tuqe puşimata. Te na avel posibilo, şaj te manghes te avel tuça vi aver adulto vaj te avel jekh adulto katar o krisărno.

Te avel tut jekh avokato

Trebun musaj te avel tut jekh avokato tuça kaşte ažutil tut.

Te alosares o avokato

Katar o începuto/şird le pandaimosqo tha vi kana kames, te avel lungărdo tiro ankerimos, katar o începuto/şird şaj te manghes jekh avokato, savo kames tu. Te çí prinjianes çí jekh avokato vaj naştis te akares tire avokatos, o síngalo, o Prokurori la Republikaqo, (o krisărno la investigaciaqo vaj o krisărno le ternenqe) şaj te manghen anda tute jekh avokato katar o them, bi lovenqo (commis d'office).

Tha vi tiro dad/tiri daj vaj tiro tutoro ile pravarno sau o serviço sevesqe lel sama pa tute daştin te manghen anda tute jekh avokato.

Ažutimos le avokatosqo thaj o timpo/vaxt şi kana aresel

O avokato şaj te del дума tuça 30 minutea bi te aşunel tumen konik. Te beşes maj but şaj te manghes te des дума tire avokatoça jekh var maj but.

Vo va daştila te beşel tuça kana puşen tut thaj ande sea le bută kai manghen tut le síngale te keres. Kaşte beşel tuça trebun te manghes kado buki le síngalenqe.

Atunç, ande akava cazo, ka le síngale te puşen tut, kana çí puşen numaj kon san, trebun te aresel vi tiro avokato kaşte avel tumença. Te çí aresel o avokato ande 2 céasură, le síngale daştin te puşen tut vi bi tiro avokato. Tha, te mekel len O Prokurori la Republikaqo (vaj o krisărno la investigaciaqo), von daştin te puşen tut vi angle so te aresel tiro avokato te trebuja le anketaqe.

Te aresel tiro avokato kana von sion tuqe puşimata, şaj te manghes te oprin pe kaşte daştis te des дума/vakăres tire avokatoça.

O Prokurori la Republikaqo vaj o krisărno la investigaciaqo vaj o krisărno tar la libertateaqo thaj le pandaimosqo daştin te na muken o avokato te den дума tuça, te aven nişte bare motivea, tha numa 12 céasură kai daştin te aven dui var, thaj numaj kana o pandaimos so şaj te les tut anda le bută kerde tuθar si maj but sar 5 berş.

Te aves ažutime katar jekh tradukatori/rinçhibărno

Te çí des дума vaj te na xatăres Franezo, şaj te manghes te avel tuça jekh tradukatori/rinçhibărno bi lovenqo kaşte daştis te vakăres tire avokatoça hai te ažutil tut te penes pale kol puşimata.

Te manghes te meken tut avri

Šaj te manghes katar o Prokurori la Republikaqo vaj o krisărno la investigaciaqo vaj o krisărno le ternenqe, te meken tut avri maj sigo kana von va kamen te keren te maj bešes maj but timpo ando pandaimos.

Te dikes nište bută dand-i tiri dosari

Te manghes tut vaj tiro avokato, šaj te manghes, anga so te penel tuqe ke tiro pandaimos va avela lungărdo, te daštis te dikes:

- o proceso-verbali la informaciaqo ke sas šiutino ando pandaimos puchlăripnasqo ;
- o certifikato vj le certificatea le sastimasqo kai kerdeas len o doktoro kana diklea tut;
- o proces-verbalo vaj le procesea-verbală le puchlăripnasqo.

Te penes so kames ko prokurori la Republikaqo

Pala 1 berš so mekel tut avri katar e pandaimos, šaj te manghes katar o prokurori la Republikaqo andai jekh liloru recomandime le avisiqa la rečepciaqo te dikes tiri dosari le proceduraqo thaj te daštis te keres unele observaci.

O drepto/xakaj/pravo te avel protezime tiri intimitată

Kana le šingale va šiona tuqe pušimata, trebul te aves musaj filmome, numaj kana nai posibilo. Konik či daštil te bišalel/tradel kadala filmură po interneto sau te sikavel les avervarikasqe.

Thajsar, kadala filmură tuqa daštin te avel sikade ando krisa thaj numaj kana si pando thaj konik či daštil te prinžanel tut thaj te kerel pes dezbaterea vaj aver variso kaj sikavel kon san.